

Nederland van het slot

Naar een ander natuur- en stikstofbeleid

Visie op UPLG

UPLG Algemeen

Waarom een UPLG volgens de provincie?

- De provincie Utrecht zit op slot: **klopt**
- Vergunningverlening is groot probleem: 50 – 60 % bedrijven heeft geen adequate vergunning: **klopt ook; en niet alleen PAS melders**
- Wettelijke doelstellingen natuurherstel halen we niet: **welke?**
- Projecten woningbouw, mobiliteit en energietransitie staan stil: **klopt gedeeltelijk**
- Ondernemers kunnen niet investeren/uitbreiden/verduurzamen: **klopt**
- Impasse: vicieuze cirkel moet doorbroken worden: **inderdaad**

Maar waarom niet wachten op landelijke kaders?

Uitgangspunten UPLG

- Het gaat slecht met de natuur: **is dat wel zo?**
- De waterkwaliteit is niet op orde: **is dat wel zo?**
- Opgaves op het gebied van natuur, water, bodem en klimaat: **ja, maar geen provinciale koppen**
- De veenweidegebieden verzakken: **hoe erg is dat?**
- Afspraken m.b.t. extra NNN gebieden en bossenstrategie: **ja, maar die kunnen herzien worden**
- Utrecht zit op slot: **klopt helemaal, maar oplossing deugt niet**
- Perspectief voor de boeren: **veel woorden maar geen perspectief**

UPLG Stikstofbeleid (1)

- **Provinciaal emissieplafond van 2.836 ton NH3 in 2035**
- **Was 5.195 ton NH3 in 2019**
- **Kortom: verlaging van 2359 ton vanaf 2019 (= 46%): maar wat is het nut van generiek en waarom 46 %?**
- **Vergunningverlening vanaf 2027 via doelvoorschriften-vergunning: geen garantie / juridisch twijfelachtig**
- **Samen met de sector landbouw: ?????**

UPLG Stikstofbeleid (2)

1. Generiek: beperking NH₃ emissie grondgebonden veehouderij
 - In 2026, 2027, 2028 zelfsturing; met ondersteuning provincie
 - In 2030 **wellicht** normering → 40 kg NH₃ /ha/jaar in 2035: **zwaard van Damocles**
2. Normering hokdierbedrijven 2035: **zwaard van Damocles**
3. Gebiedsgericht: beperkingen in en rond N 2000 gebieden
 - Nulnorm voor mest en kunstmest binnen N 2000 gebieden (?)
 - Max 100 kg N/ha/jaar uit dierlijke mest (?) en geen kunstmest (?) in zone van 250 meter rondom stikstofgevoelig N 2000
 - Beperking uitstoot piekbelasters buiten 250 meter: ???
4. Borging via omgevingsverordening (!!!???)

UPLG Stikstofbeleid (3)

- **Grondgebonden veehouderij: max. 40 kg NH₃ haalbaar met voer- en managementmaatregelen**
- **Met name via uren weidegang en ureumgehalte in de melk**
 - **Monitoring provinciale emissies: RIVM**
 - **Monitoring individuele bedrijven: KLV**
- **Hokdierbedrijven: normen haalbaar met Best Beschikbare Technieken (BBT)**
 - **Monitoring: middels sensoren**
- **Te bereiken via doelsturing (borging?)**

UPLG Stikstofbeleid (4)

Emissiegrenswaarde in kilogram ammoniak per dierplaats per jaar in 2035

Gespeende biggen van minder dan 25 kg	0,0345
Kraamzeugen	0,415
Guste en dragende zeugen	0,21
Vleesvarkens > 25 kg, opfokberen > 25 kg en < 7 mnd, opfokzeugen > 25 kg	0,15
Opfokhennen/hanen van legkippen < 18 wk: batterijhuisvesting	0,0045
Niet-batterijhuisvesting	0,017
Legkippen > 18 wkn.	0,0315
Ouderdieren van legkippen > 18 wkn.	0,0315
Ouderdieren van vleeskuikens in opfok, < 19 wkn.	0,025
Ouderdieren van vleeskuikens > 19 wkn.	0,058
Vleeskuikens	0,0068
Vleeskalveren < 1 jaar	0,175

UPLG Stikstofbeleid (5)

- **Vergunningverlening gebaseerd op:**
 - **bedrijfsspecifieke plafonds per 2035 zoals in Bouwsteen LTO, NAJK, IPO, VNG en UvW**
 - **En strakke maatregelen in en rondom stikstofgevoelige N 2000 gebieden**
- **Vraag: hoe verhoudt dit zich tot art 6 van de habitatrichtlijn: elk project moet getoetst worden op significante effecten (> 0,005 mol)**
- **En dus geen garantie dat Utrecht hiermee van het Slot komt**
- **Bovendien vinden Agractie en NMV de prijs veel te hoog**

Visie Agractie en NMV

- Sturen op **Staat van Instandhouding**; niet op depositie- en/of emissie; **KDW doelstellingen** uit de Wet
- Opstellen nieuwe **Natuur Doel Analyses** en nieuwe **beheerplannen** met instandhoudings- en bronmaatregelen
- Invoering **significantiestroken** langs **stikstofgevoelige habitats** in N 2000 gebieden
- Voorwaarde: **geborgde emissie reductie** buiten stroken
- **Emissiereductie binnen stroken**: trappetje van Remkes
- **Emissiereductie buiten stroken**: stimuleren innovatie en managementaanpassingen, brede opkoopregeling
- **Hoger beroep** in **Greenpeace** zaak

Natuurdoelanalyses.

- **NDA's, Ecologische Autoriteit → prov. Utrecht. → gaat slecht met de natuur: maar is dat wel zo?**
 - **Staat niet in NDA's: T0 (2004) vaak niet bekend**
 - **Cirkelredenering m.b.t. stikstof → (hoge) berekende depositie van stikstof (boven KDW) en dus is de situatie slecht (maar geen causale relatie)**
- **Ecologische Autoriteit: 65% – 95% van de NDA's voldoet niet**
- **Maar toch harde conclusies Ecol. Aut. met verstrekkende gevolgen (bijv. Greenpeace uitspraak)**
- **Conclusie Agractie en NMV: geen stringent emissiereductiedoel: nu niet vastleggen op 42-46%**

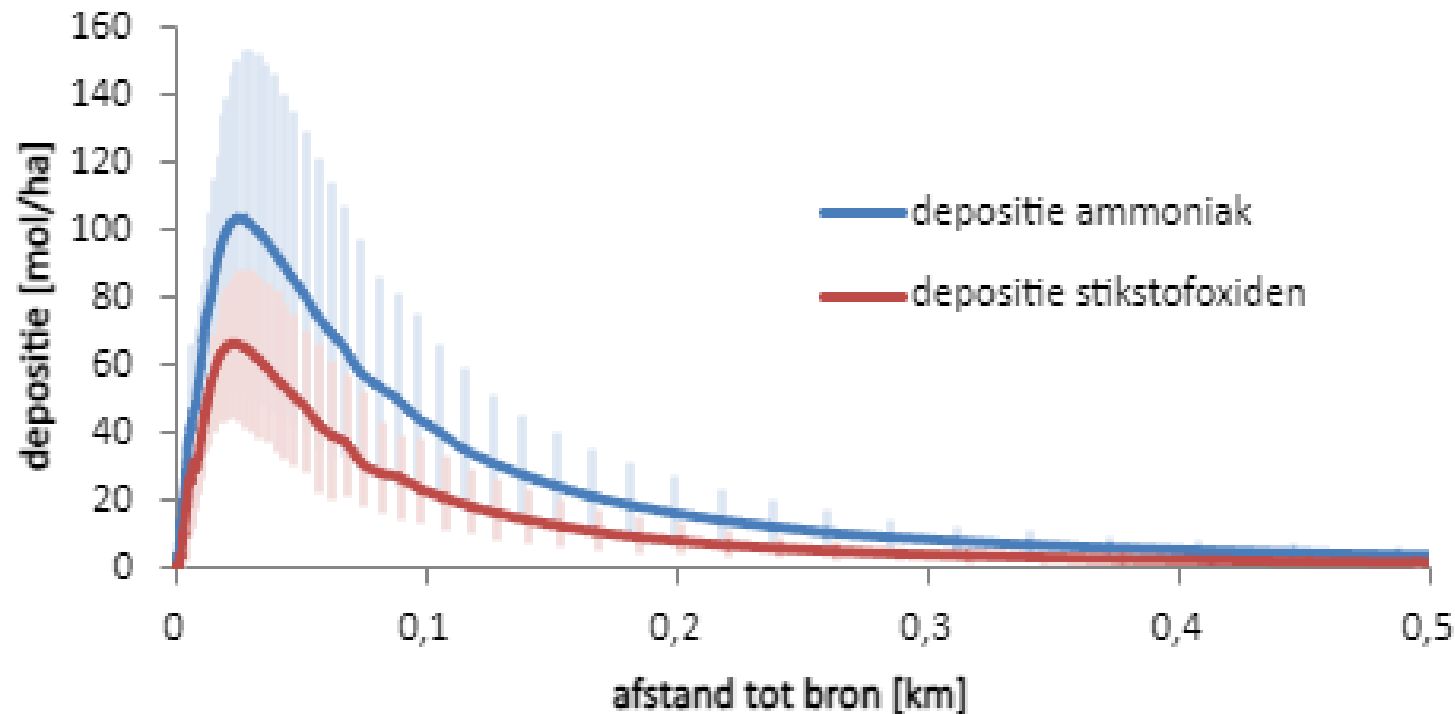
Vergunningverlening

Vergunningen vlot trekken

- Door invullen begrip 'significantie' art. 6 lid 3 HR
- Middels in de regelgeving vastgelegde significantiestroken

Significantiestroken (1)

Depositie van ammoniak en stikstofoxiden
tot 0,5 km van de bron

Significantiestroken (2)

- **Significantiestroken van 250 meter langs stikstofgevoelige habitats in N 2000 gebieden (en dus niet rondom N 2000 gebieden)**
- **Voor zowel NH₃ als NO_x**
- **Buiten de stroken is bij “projecten” geen sprake van significante effecten en dus is geen Passende Beoordeling en Natuurvergunning nodig**
- **Binnen de stroken is dat effect er in principe wel en is bij “projecten” een Passende Beoordeling nodig**
- **Schrap verplichte gebruik van Aerius bij vergunningverlening uit de regelgeving.**

Significantiestroken (3)

Voordelen significantiestroken:

- **Geen Aeries meer nodig**
- **Legalisatie PAS melders, interimmers en andere bedrijven zonder geldige vergunning (m.u.v. bedrijven binnen de 250 meter stroken)**
- **Geen gevaar voor uitbreiding veestapel want handhaving stelsel fosfaat- en dierrechten**
- **Buiten de stroken speelt additionaliteit geen rol meer**
- **Geen schot tussen NH₃ en NO_x nodig**
- **Geen regeling nodig voor latente ruimte**

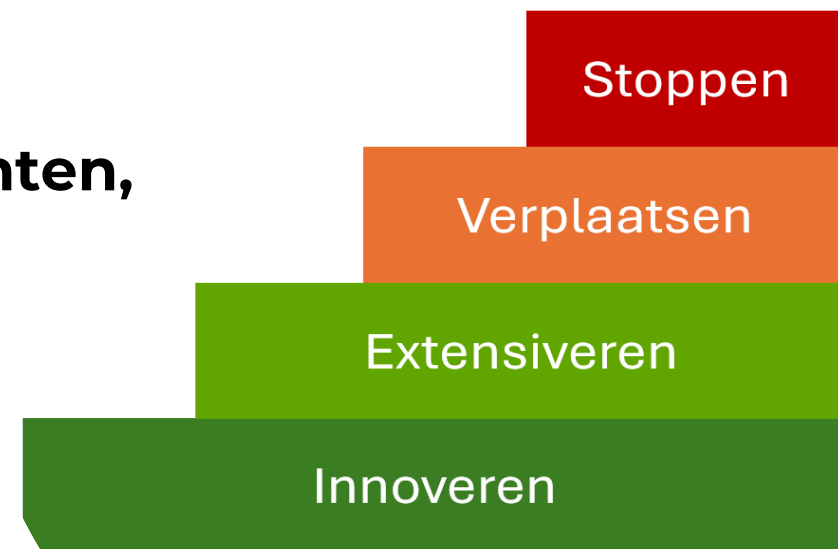

Emissiereductiebeleid (1)

- **Buiten de significantiestroken is geborgde emissiereductie essentieel:**
 - Ter compensatie geringe directe depositie en cumulatieve effecten
 - Ter voorkoming nieuw PAS debacle
- **Geborgde emissiereductie is er al (productierechten, opkoop, afroming, inplaatsings-verbod)**
- **Binnen de stroken: toepassing trappetje van Remkes**
- **Buiten de stroken stimulering innovatie, management aanpassingen en BBBT**
- **Gerichte toepassing brede beëindigingsregeling**

Het Trappetje van Remkes

Emissiereductiebeleid (2)

- Essentieel verschil tussen 250 significantiestroken (Agractie/NMV) en bufferzones (provincie):
- Buiten significantiestroken is geen natuurvergunning nodig; wel omgevingsvergunning; buiten bufferzones wel
- Agr/NMV: geen emissieplafonds buiten stroken
- Dus: geen zwaard van Damocles
- Binnen de stroken compensatie waardevermindering en stimulering emissiereductie **(vrijwillig)**

Extra natuurbeleid Provincie

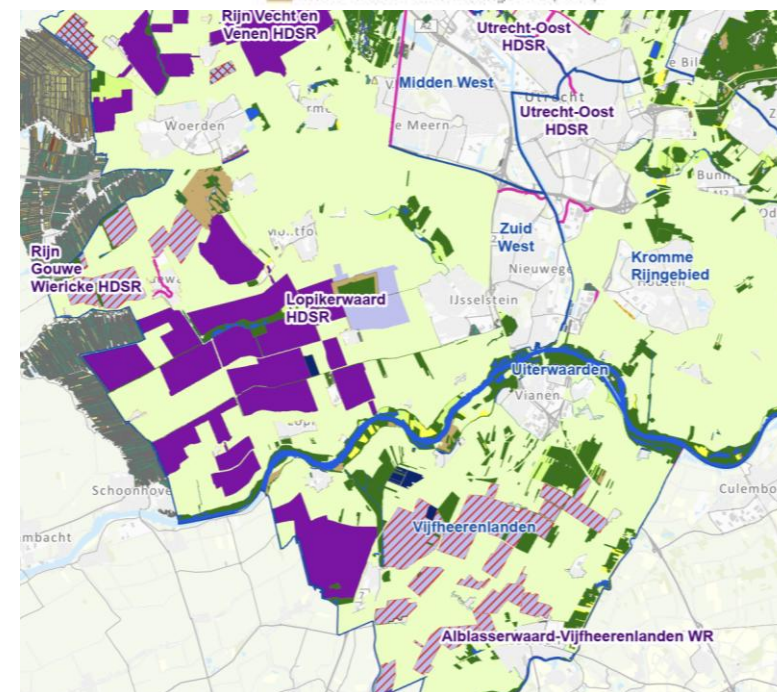
- Extra natuur (NNN) vóór 2030: 647 ha.; inclusief hectares in N2000 gebieden: ???
- Waarvan > 200 ha. essentiële percelen (onteigening) ???
- Extra Agrarische Natuur vóór 2030 : 10.600 hectare ???
- Verder nog: bossenstrategie, Groene Contour, Natuur Herstel Verordening, nieuwe Natuurdoelen en Groenblauwe dooradering: ???
- Daarnaast nog grote opgave voor 2050 (2.500 ha. en 43.000 ha.)
- Totale oppervlakte landbouwgrond Utrecht = circa 70.000 ha.
- Nodig voor woningbouw, infrastructuur, natuur, bos enz.: volgens provincie 10 % tot 2035 → 7.000 ha.
- Meer dan 50 % provincie → agrarische natuur.
- **Wat betekent dit voor de voedselproductie in Utrecht?**

Natuurbeheerplan 2026 (volledig)

Natuurbeheerplan 2026 Kaart 1

Natuurbeheerplan 2026 Kaart 01: Te ontwikkelen natuur

- Reeds aanwezige natuur
- Reeds aanwezige natuur (water)
- Te ontwikkelen natuur
- Te ontwikkelen natuur zoekgebied (Groene contour)
- Te ontwikkelen natuur zoekgebied (NNN)

Bron: Atlas provincie Utrecht

Veenweidegebieden (1)

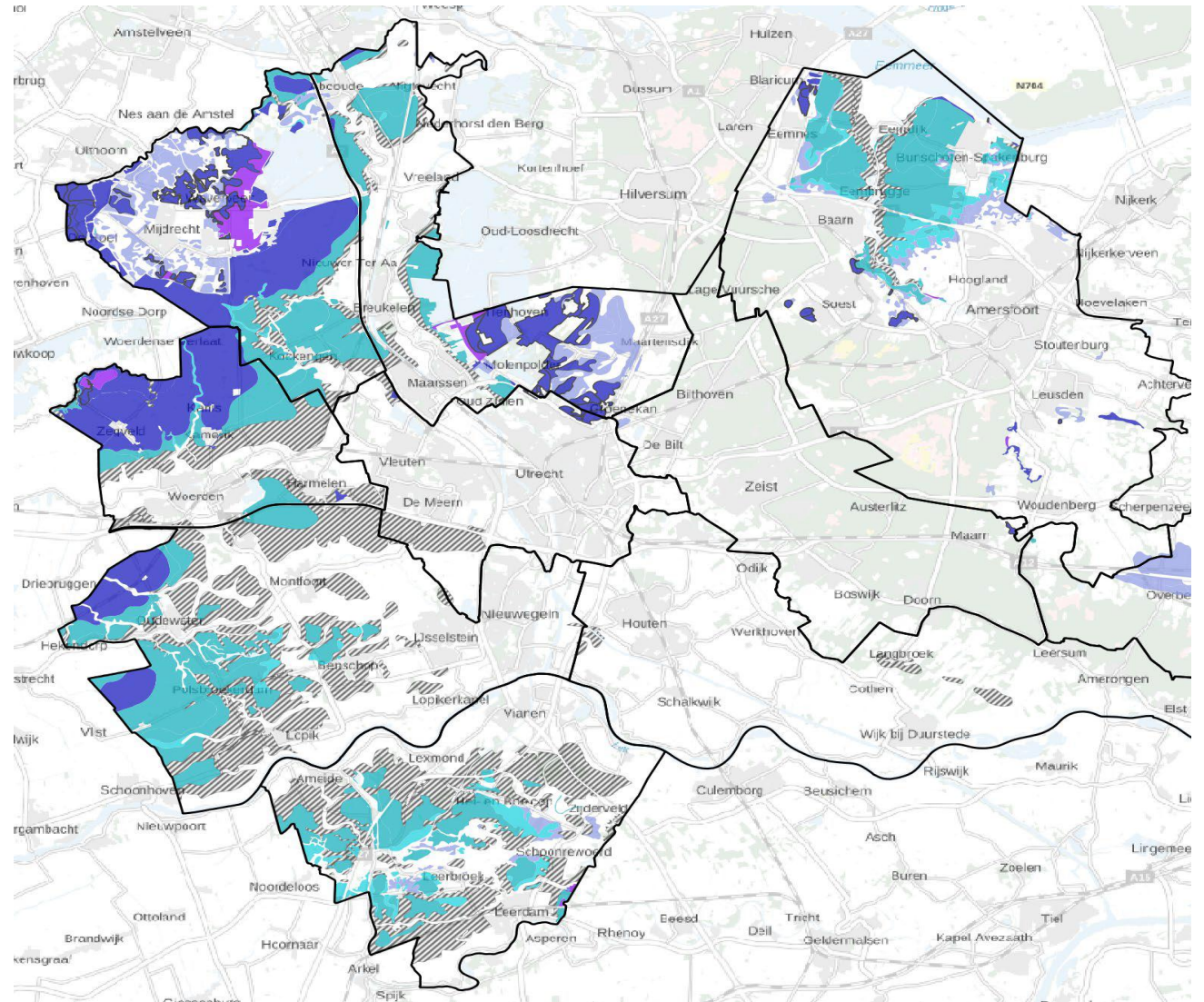

- **Probleem: verzakking gronden en CO2 uitstoot**
- **Opgave veengebieden in NL is 1 megaton CO2 equivalenten reductie in 2050**
- **Aandeel Utrecht is: 9 %**
- **Afgesproken in NL uitwerking van Klimaatakkoord**
- **Alle veengronden doen mee: ook kleidek op veen (Eemland)**
- **Ophoging waterstanden naar -/- 40 cm onder maaiveld**
- **Deels (10 %) zelfs naar -/- 20 cm onder maaiveld**
- **Via infiltratie (WIS) of collectieve ophoging door waterschap**
- **Nog veel onderzoek gaande**

Veenweidegebieden (2)

Dun veen (*licht blauw*)
Veen (*blauw/paars*)
Kleidek op veen
(*turquoise*)
Klei op veen (*gearceerd*)

Beekdalen en Heuvelrug

- **Beken die afstromen naar Valleikanaal/Eem/ Grift**
- **Verwerving stroken 15 - 40 meter t.b.v. herinrichting (essentiële percelen)**
- **Brede beekdalen: 100 – 250 meter (Nota Ruimte)**
- **Extensivering grondgebruik (ANLB)**

- **Utrechtse Heuvelrug**
- **Geen Natura 2000 gebied, maar wel natuurgebied en dus?**
- **Natuur Herstel Verordening (geldt ook buiten N 2000)**

- **Wat staat ons/u nog te wachten?**

Inspraak en Zienswijze (1)

- **Impact UPLG op landbouw is gigantisch**
- **Ondanks onze inbreng is totaal geen rekening gehouden met voedselproductie, voedselzekerheid en voedselsoevereiniteit**
- **Sociaal- economische impact beleid: vaag**
- **Opgaves natuur, water, bodem en klimaat maximaal opgerekt**
- **Geen belangenafweging tussen opgaves natuur, bodem, water, klimaat en land- en tuinbouw**
- **Utrecht wordt een landschapspark met biologische, natuur inclusieve, circulaire, klimaat-neutrale bedrijven**
- **Perspectief: afhankelijk worden van de staatsruif**
- **Niet te vergeten: vooruitlopende werking plannen; denk aan bedrijfsovername**

Inspraak en Zienswijze (2)

Kortom:

Het ontwerp UPLG moet terug naar de tekentafel

Inspraak en Zienswijze (3)

- Agractie, NMV en NFO maken alle drie een Zienswijze.
- En ook een Zienswijze die aangevuld kan worden door individuele boeren en/of groepen van boeren.
- “In aanvulling op vorengaande zienwijze wil ik nog het volgende toevoegen
- Concept is te downloaden vanaf websites.
- Indienen vóór 16 februari 2026
- Voor eventuele info → mail naar:
- info@agractie.nl
- info@nmv.nu
- yvleeuwen@nfofruit.nl

Einde.

